

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та
правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної
аграрної комунікації**

21 жовтня 2021 року

Біла Церква
2021

Регулювання охоронних прав може відбуватися по-різному, в залежності від виду культури. Наприклад, для таких культур як кукурудза і соняшник, які можуть проводитися як гібриди (розмножуються з двох або більше «батьківських ліній», і для наступного відтворення потрібні будуть обидві лінії), у компанії селекціонера зберігається «біологічна охорона» (фізичний контроль). У таких випадках насіннєві компанії включають в контракти положення про комерційну таємницю. У випадках з іншими культурами, такими як картопля, пшениця, сорго, бавовник, для яких матеріал розмноження знаходиться в негібридних насіння (насіння можна згодом відтворювати), охорона складається лише в здійсненні прав селекціонерів на охорону, передбачених конвенцією UPOV.

Правила з охорони сортів розрізняються в різних країнах, зокрема, щодо прав фермерів запасатися насінням для своїх потреб і продажу. Наприклад, в законодавстві США за рішенням Верховного суду фермерам дозволено запасатися для своїх потреб, але не дозволяється перепродувати збережені насіння, хоча раніше дозволялося і продавати.

В ЄС фермери зобов'язані платити роялті селекціонерів за посів насіння. В зв'язку з цим країнам, що розвиваються рекомендується прийняти законодавство з охорони сортів рослин згідно з конвенцією UPOV і обмежити права фермерів перепродувати насіння, а також обмежити можливості для близького схрещування.

17 січня 2002 року Верховна Рада України прийняла нову редакцію Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» [2]. Новий Закон ґрунтується на положеннях Міжнародної конвенції про охорону нових сортів рослин зі змінами, внесеними у 1991 році, та Директиви ЄС № 2100, яка регулює режим захисту нових сортів рослин у Європейському Союзі.

Це було правильне рішення, яке дало результат. Аналізуючи дані UPOV, Україна міцно займає чітку позицію серед світових лідерів. Сьогодні Україна посідає четверте місце у світі за загальною кількістю заявок на нові сорти, випередивши лише Китай, ЄС та США [1].

Положення по реєстрації, строку охорони (30 років та 35 років для дерев та винограду) і критерії охороноздатності (DUS), включені в закон «Про охорону прав на сорти рослин», відповідають UPOV. Сорти повинні бути чітко визначеними, однорідними, стабільними і не використовуватися до дати подачі сорту на реєстрацію. Закон також дає право на реєстрацію їх місцевих сортів і диких видів, які ростуть в їх місцевості.

Закон також визначив основи державної політики щодо використання сортів рослин та захисту прав на селекційні досягнення. Нормативно-правову базу доповнив Закон «Про насіння та садивний матеріал» [3], який окрім основних засад виробництва та обігу насіння і садивного матеріалу, визначив механізм державного контролю у визначеній сфері.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Plant Variety Protection Data and Statistics. UPOV. URL: <https://www.upov.int/databases/en/#QG30>. (дата звернення 11.10.2021).
2. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 р. Відомості Верховної Ради України. 1993. № 21. Ст. 218.
3. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 26 грудня 2002 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 13. Ст. 92.

УДК 349.6

НІКІТЕНКО О.І., д-р юрид. наук

КРИЖАНІВСЬКА О.В., канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ДОВКІЛЛЯ В УКРАЇНІ

В тезах розглядаються деякі правові аспекти екологічної безпеки довкілля в Україні.

Ключові слова: безпека, екологічна безпека, навколишнє природне середовище, браконьєрство, охорона довкілля.

В умовах сучасного розвитку України як правової демократичної держави, наявності екологічних проблем, еволюції прав людини набуває дослідження проблематики реалізації права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні.

Забезпечення безпеки довкілля в державі є актуальним питанням в державі, зокрема: забруднення атмосферного повітря, вод, ґрунтів та інших елементів довкілля. Попри наявність наукових праць науковців, учених у сфері безпеки довкілля в Україні вивчено фрагментарно, нині не досліджена система реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в країні.

До найбільш значущих визначено поняття – реалізація права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в країні, ефективне функціонування реалізації права на екологічно безпечне довкілля в Україні. Вчення про вплив міжнародної спільноти на забезпечення права у сфері довкілля в державі, зокрема, встановлено, що суб'єкти міжнародного права ООН, Рада Європи, ЄС, ОБСЄ, міжнародні неурядові організації, відіграють важливу роль у сфері забезпечення довкілля в державі.

Еволюція реалізації права на безпечне для життя довкілля в Україні основним актом на етапі становлення системи реалізації права, життя довкілля в державі став Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 р., який визначив правові, економічні та соціальні основи організації охорони навколишнього природного середовища [1]. В 1996 р. Почався етап конституційного визначення закріплення права на безпечне довкілля в Україні. Так, право на безпечне для життя і здоров'я довкілля було закріплене у ст. 50 Конституції України [2] та Закон України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання» від 14 січня 1998 р., який ухвалив забезпечення захисту життя, здоров'я та майна людей від негативного впливу від іонізуючого випромінювання [3].

Нормативна система реалізації права на безпечне життя і здоров'я в Україні, що має велике значення для збереження життєвого середовища в наявних екологічних проблемах людства щодо вирубки лісів, забруднення ґрунтів та руйнування озонового шару. Наявна екологічна ситуація в Україні суттєвим чином обумовлена існуванням масштабної екологічної злочинності у сфері довкілля.

На думку фахівців, порівняння кількості порушених кримінальних справ із кількістю осіб, засуджених за браконьєрство дає можливість зробити висновок, що питома вага засуджених менша ніж кількість кримінальних справ у два-три рази. Сучасний екологічний стан в Україні без перебільшення кризовий. Розроблювані державні та регіональні екологічні програми, щорічне невиконання яких внаслідок недостатнього фінансування стало звичною нормою, не вирішують в цілому задачу покращення екологічної обстановки [4].

Слова «браконьєрство», «браконьєр» перейшли в українську з французької мови, де «вгасоонієр» означало слугу, в обов'язки якого входили догляд та спеціальна дресура собак. Згодом у Франції «браконьєрами» називали мисливців, які вміло користувалися собаками [5, с. 44].

Пізніше термін «браконьєрство» набуло сучасного значення та стало означати незаконне полювання та рибальство, хоча В.К.Матвійчук вважає, що поняття «браконьєрство» охоплює також і незаконну порубку лісу [6, с. 33].

Викладене засвідчує, що практика застосування кримінально-правових норм екологічного характеру не повною мірою відповідає вимогам щодо виявлення латентних злочинів проти довкілля. Завдання охорони навколишнього природного середовища від злочинних посягань може бути досягнуто двома шляхами: кримінально-репресивного спрямування та кримінологічного, тобто недопущення порушень українського законодавства. Важливе місце у запобіжній діяльності правоохоронних органів займає охорона різних природних об'єктів (ветеринарна, охорона рибних запасів, лісових масивів тощо). Необхідність ефективної протидії злочинам проти довкілля вимагає проведення наукових досліджень, які ґрунтуються на об'єктивній емпіричній та аналітичній основі та практика вивчення українського законодавства щодо його реалізації.

Процес законотворення у сфері охорони навколишнього природного середовища не обійшов адміністративного та кримінального законодавства. Ефективність охорони довкілля багато в чому залежить від вдосконалення українського законодавства. Представники тваринного світу гостро відчувають антропогенний тиск. Особливо відчували тварини степових ценозів, оскільки саме степи, як стан рослинності найбільш знищений, трансформовані людиною, переведені в сільськогосподарські угіддя. Наприклад, у степах

Херсонщини знищені людино зубр, тур європейський, дикий кінь-таран, кулан, антилопа-сайгак, олень благородний, байбак.

Антропогенний вплив внаслідок забруднених морських басейнів відчули морські тварини. Так, в Азовському морі зникли всі представники типу голкошкірі та інші. Вважається що в Чорному морі зник останній тюлень-монах середземноморський [7, с. 18].

Дослідження на основі аналізу чинного законодавства України та законодавства окремих зарубіжних країн, міжнародного права, узагальнення відповідних наукових праць необхідних теоретичних узагальнень, що полягає в розв'язанні низки концептуальних стосовно визначеного права на безпечне довкілля.

Забезпечення реалізації права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні є утилізація запасів геологічного меланжу тощо, щодо Паризької кліматичної угоди від 12 грудня 2015 року, що є важливим міжнародно-правовим документом щодо безпеки в екологічній сфері [8].

Все наведене свідчить про наявні недоліки державної політики в галузі охорони навколишнього природного середовища та деформації суспільної свідомості, пов'язаної з недооцінкою охорони довкілля, внаслідок нерозвинутої екологічної ідеології – злочини проти навколишнього середовища не отримують належного суспільного резонансу та адекватної реакції держави.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 41. Ст. 546.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання: Закон України від 14.01.1998 р. № 15/98-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 22. Ст.115.
4. Про рекомендації парламентських слухань щодо дотримання вимог природоохоронного законодавства в Україні: Постанова Верховної Ради України від 20.02.2003 р. № 565-IV. Відомості Верховної Ради України. № 25. Ст.182.
5. Поліщук Г. С. Кримінологічна характеристика браконьєрства. Вісник Національного університету внутрішніх справ. 2004. Вип. 27. С. 43–48. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2004_27_10.
6. Матвийчук В. К. Кваліфікація незаконної охоти: учебное пособие. Киев: РИО МВД Украины, 1992. 52 с.
7. Нікітенко О. І. Особливості кваліфікації, розслідування та запобігання злочинам проти довкілля: навчально-методичний посібник. Херсон: Видавець Чуєв С. М., 2007. 68 с.
8. Паризька угода: Міжнародна угода ООН від 12.12.2005 р. № 995_161. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_161#Text

УДК 349.42

ЯРМОЛЕНКО Ю.В., канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СПІЛЬНОЇ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ

Робота присвячена узагальненню розвитку Спільної аграрної політики на теренах Європейського союзу, а також імплементації її основних норм до сучасного національного законодавства, що регулює аграрну сферу.

Ключові слова: Спільна аграрна політика, аграрна сфера, сільськогосподарське виробництво.

Витоки САП сягають 50-х років ХХ століття. У той час аграрний сектор Західної Європи, поряд з іншими галузями народного господарства, перебував в занепаді. Про забезпечення достатньої кількості продовольчих товарів не могло бути й мови, що викликало особливе занепокоєння про продовольчу безпеку Європейських країн. Значне падіння рівня сільськогосподарського виробництва, яке супроводжувалося різними соціальними, а іноді й екологічними проблемами, поставило під загрозу повоєнний розвиток країн Європи. Тому

ЗМІСТ

Столбецька С.Б. Студентоцентризований підхід при формуванні готовності майбутніх перекладачів до здійснення аграрних перекладів.....	3
Ігнатенко В.Д. Навчально-стратегічна компетентність як важлива складова професійної компетентності майбутнього перекладача.....	4
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. До проблеми соціально-психологічної адаптації студентів першого курсу факультету права та лінгвістики.....	6
Marchuk V.V. Value orientations dynamics of agrarian high school students.....	8
Носенко М.М. С-Test як засіб діагностики і контролю іншомовних мовленнєвих компетенцій студентів-філологів.....	9
Синельникова І.С. Сервіс Quizlet на заняттях з аграрного перекладу.....	11
Ордіна Л.Л. Естетична спрямованість освіти і виховання в Києво-Могилянській академії ХVІІ ст.....	12
Резнік В.Г. Роль та функції самооцінювання у системі стратегій навчання німецької мови як другої іноземної студентів-філологів.....	14
Чернишук Ю.І. Інноваційні методи вивчення іноземних мов за професійним спрямуванням в немовних вищих навчальних закладах.....	15
Дем'яненко О. О., Чернобров Ю. А. Науково-дослідницькі стратегії навчання з «Історії зарубіжної літератури»: на перетині філологічних і методичних розвідок.....	17
Береговенко Н.С. Особливості перекладу семантичної категорії дієслів на означення переміщення за допомогою засобів пересування в романах Джоан Роулінг «Гаррі Потер».....	19
Велика К.І. Здійснення перекладу сільськогосподарських термінів у науково-технічних текстах.....	22
Михайленко О.О. Роль еквівалентності та адекватності у визначенні якості перекладу.....	24
Рейда О.А. Принципи класифікації термінології ветеринарної медицини у сучасній англійській мові.....	26
Карпенко С.Д. Ukrainian Fairy Tales in the paradigm of traditional and modern research.....	27
Зінінська А.П. Директиви в давньоанглійській мові.....	29
Цвид-Гром О.П. Латинські запозичення у словниковому складі української мови: до проблеми класифікації та шляхів проникнення.....	31
Пилипенко І.О. Полісемія в аспекті перекладу з англійської на українську мову.....	33
Демченко Н.С. Семантична характеристика англійських неологізмів під час пандемії COVID-19.....	34
Колісник М. Ю. English Agricultural Idioms and their Ukrainian Equivalents.....	35
Ковальчук І.В. Розвиток міжнародної інформаційно-інноваційної діяльності аграрної сфери як фактор глобального економічного зростання.....	38
Мельник В.О. Щодо питання кодексу кращих сільськогосподарських практик.....	41
Прокопець О.І., Настіна О.І. Правовий зв'язок раціонального використання та охорони земель сільськогосподарського призначення.....	43
Пахомова А.О. Особливості правової охорони нових сортів рослин.....	44
Нікітенко О.І., Крижанівська О.В. Екологічна безпека довкілля в Україні.....	45
Ярмоленко Ю.В. Особливості розвитку спільної аграрної політики.....	47
Яремчук В.О., Настіна О.І. Правовий зв'язок раціонального використання та охорони земель сільськогосподарського призначення.....	49
Курчин О.Г. Специфіка патентування Сполучених Штатів Америки.....	50
Ломакіна І.Ю. Роль міжнародного співробітництва в системі медичного права.....	51
Білоус Р.С., Настіна О.І. Конституційно-правові особливості захисту права власності на землю територіальних громад.....	52
Поляруш-Сафроненко С.О. Правове регулювання добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад.....	53
Бровко Н.І. Проблемні питання реалізації прав та законних інтересів суб'єктів господарювання.....	55
Аргат Я.П., Ярмоленко Ю.В. Розуміння сутності правової категорії «право людини на життя» і «право людини на сім'ю»: їх невід'ємна взаємозалежність.....	57
Макарчук В.В. Державне бюро розслідувань правоохоронний орган із забезпечення державної політики у сфері національної безпеки і оборони держави.....	58
Самойлович А.А. Деякі питання запобігання корупції у митній сфері.....	61
Мельник Л.М., Грек І.М. Антивакцинонаторство як рух: короткий історичний екскурс.....	62
Росавіцький О.О. Історичні аспекти розвитку правової системи Англії.....	64
Малишко І.В. Правове регулювання державної інформаційної політики.....	65
Мельник О.Г. Теоретичні аспекти боротьби з корупцією в аграрному секторі.....	66